

RESULTATS DE L' ENQUESTA REALITZADA A PACIENTS ATEOSOS A LES UNITATS DE FARMÀCIA DE PACIENTS EXTERNIS (UFPE)

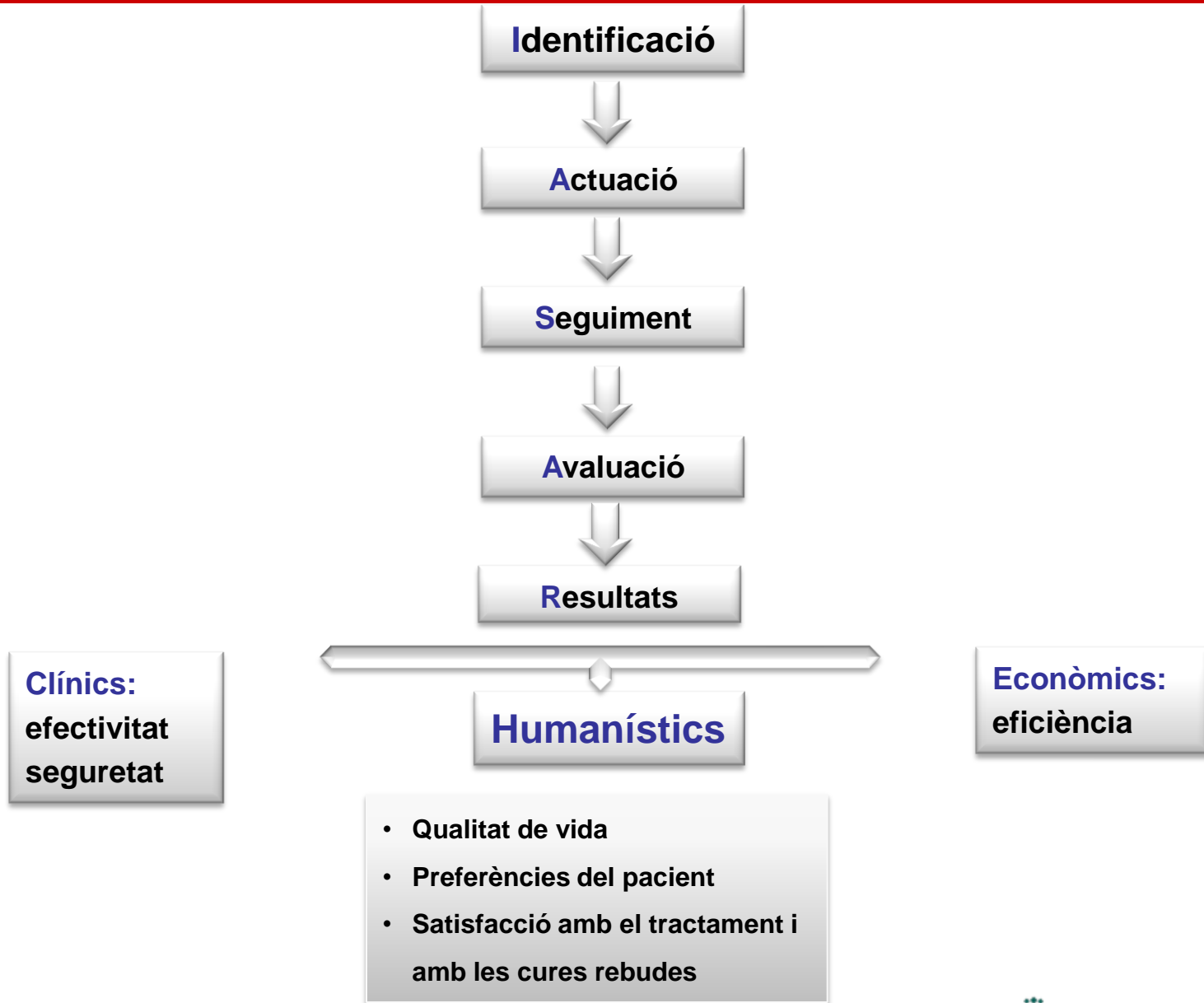

Manuela González Navarro i Juan González Valdivieso

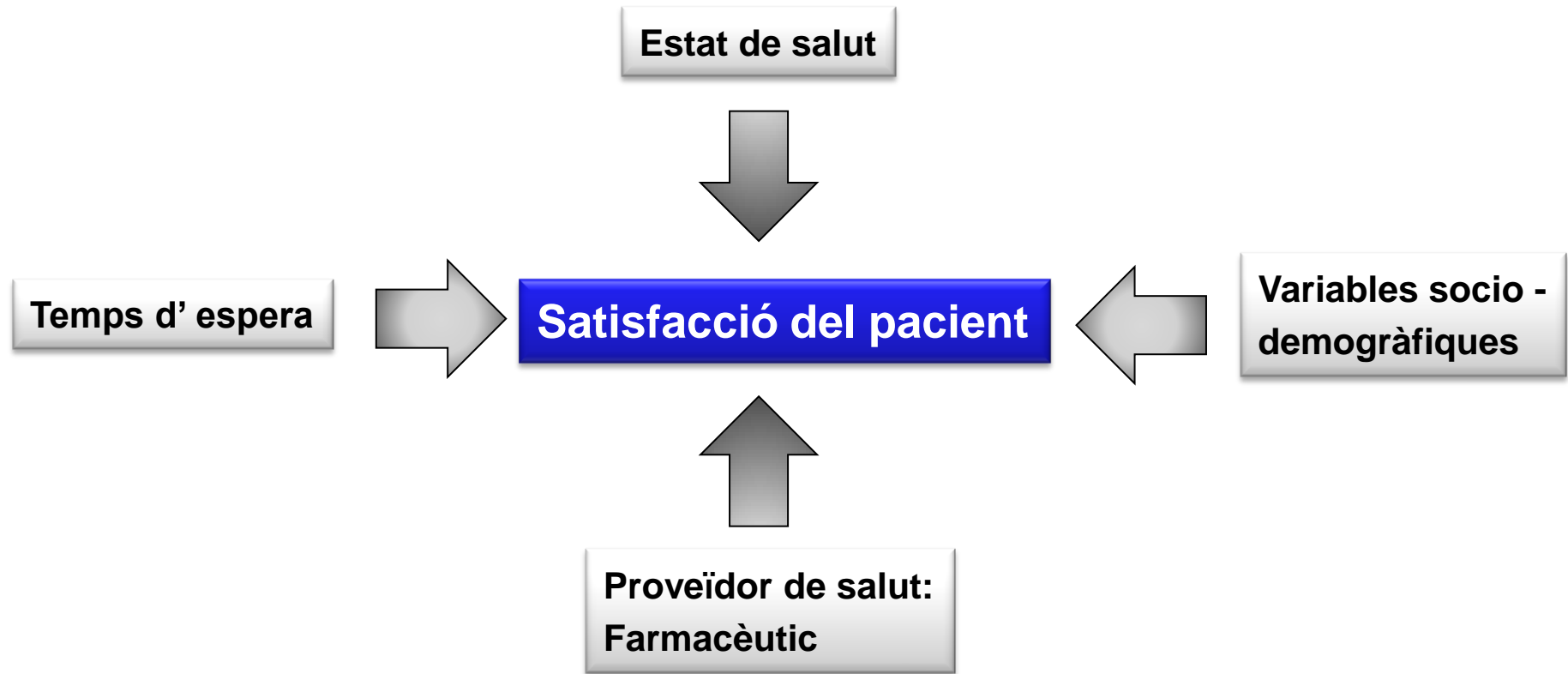
Coordinadors de l' enquesta.

Farmacèutics adjunts del Consorci Sanitari de Terrassa

- Introducció
- Disseny
- Resultats
- Conclusions
- Bibliografia

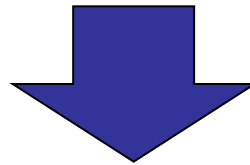
- La **satisfacció del pacient** és un indicador del nivell d'utilització dels serveis sanitaris. Es defineix com:
"Adequació de les seves expectatives amb la percepció final del servei sanitari rebut"
- Es un **indicador de resultat** de l' Atenció Farmacèutica, i que es suma a les mesures d' efectivitat (i seguretat) i eficiència. Per tant, es altre indicador de que el tractament ha aconseguir els resultats terapèutics desitjats. No obstant, no es habitual la seva pràctica clínica diària del farmacèutic.
- L'objectiu es identificar possibles **oportunitats de millora**, pensant normalment en la comoditat dels pacients.

Variables de la satisfacció percebuda pel pacient

SATISFACCIÓ DEL PACIENT AMB LA MEDICACIÓ

- Els determinants:
 - grau en que el tractament està sent efectiu,
 - percepció que el medicament redueix els símptomes,
 - tolerància percebuda en termes d' efectes secundaris, i
 - molèsties o complexitat d'ús de la pròpia medicació

- **Conseqüències de la satisfacció o insatisfacció:** **falta d' adherència** amb la pauta posològica del fàrmac i de persistència amb el tractament, variable subrogada relacionada amb fracàs terapèutic

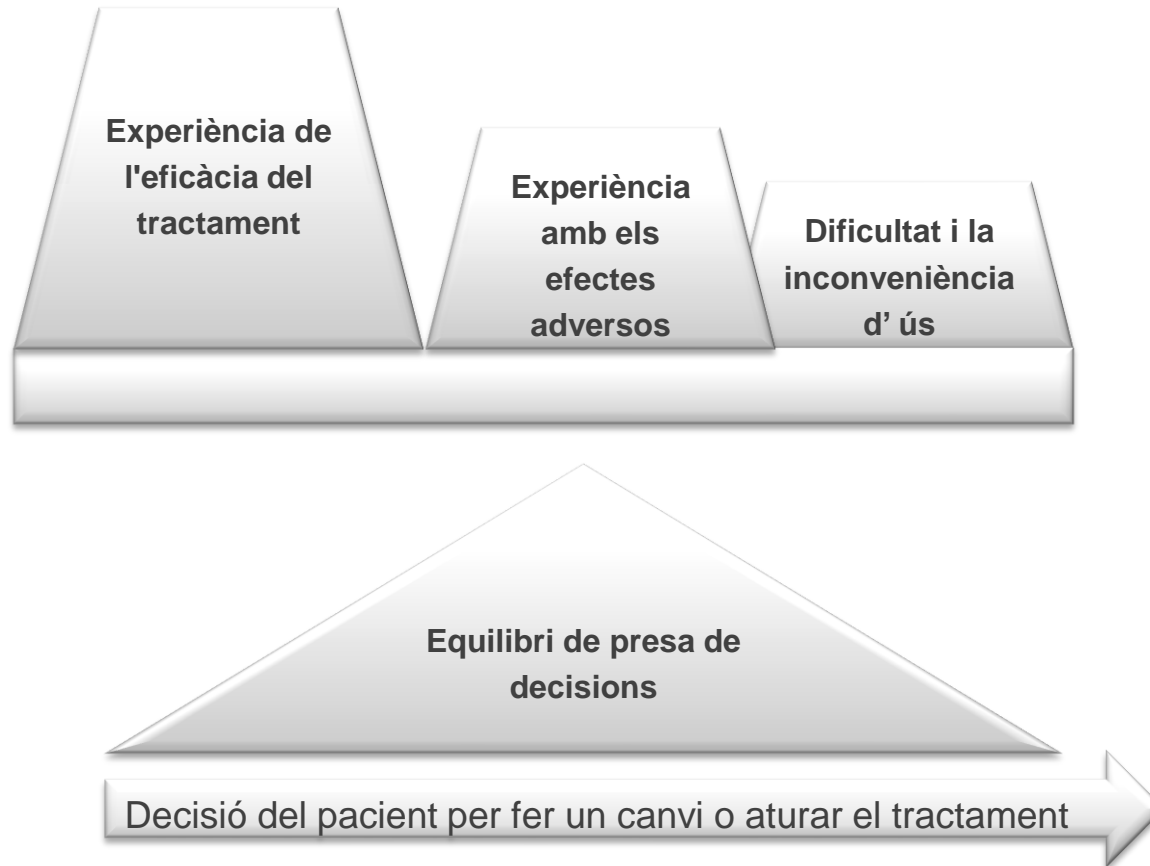

Figura 1. Model d'equilibri de presa de decisions de la satisfacció amb el Tractament.

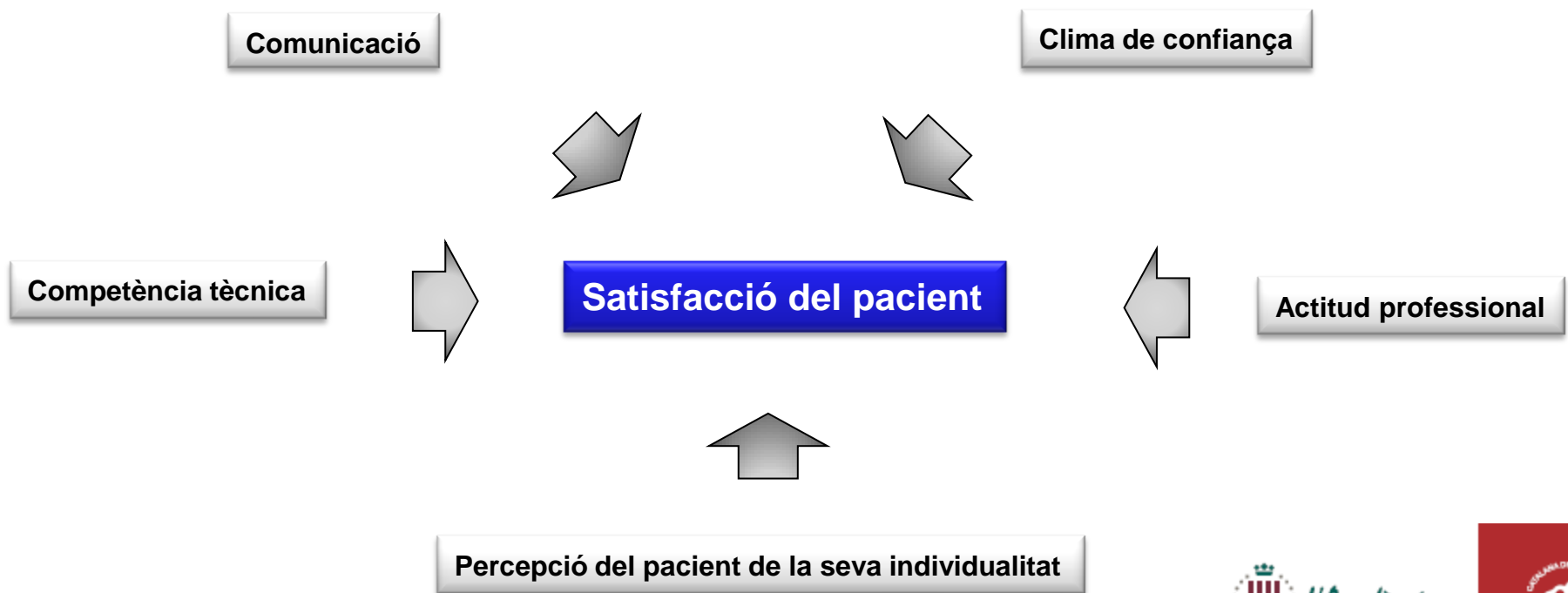
Representa les dimensions de l'experiència amb el tractament que es ponderen per predir la satisfacció general i la persistència amb la medicació

SATISFACCIÓ DEL PACIENT AMB ELS SERVEIS SANITARIS REBUTS

- Es defineix l'**Atenció Farmacèutica (AF)**:
 - " Procés cooperatiu per a la provisió responsable del tractament farmacològic, amb el propòsit d'aconseguir resultats òptims que millori la qualitat de vida del pacient "
- Conèixer la satisfacció percebuda pel pacient és una mesura útil per avaluar l' AF a la Unitat de Farmàcia de Pacients Externs (UFPE), així com al personal que desenvolupa aquesta activitat, i resulta de gran utilitat:
 - Per detectar **oportunitats de millora** en un programa de gestió de qualitat
- És important considerar que en el cas de pacients crònics als quals es presta una atenció de forma contínua, **la satisfacció** ha de considerar com una **variable acumulada**

- El desenvolupament i implantació d' instruments per a la mesura dels **resultats humanístics** ha significat un avanç important en l' avaluació dels resultats centrats en el propi pacient
- En canvi, l' avaluació d' aquests resultats en grups de pacients **manca d' una metodologia**
- Considerant les dues situacions precedents, l' avaluació dels resultats humanístics de l' AF presenta actualment una sèrie de limitacions:
 - **les enquestes de mesura de resultats humanístics** no estan dissenyats ni validats per avaluar específicament aquests resultats de l' AF
 - **la dificultat per interpretar** les diferències o canvis en la puntuacions obtingudes en els qüestionaris en termes clínics

- En global, la satisfacció percebuda es un **concepte multidimensional** i els seus components varien en funció del tipus de prestació de que es tracte i esta directament relacionat amb el component afectiu de l'actitud del pacient amb el sistema sanitari
- Les dimensions de la satisfacció son les següents:

Estudi transversal, descriptiu i multicèntric. En què s'ha elaborat una enquesta de satisfacció dividida en els següents apartats:

- **Satisfacció amb l' Unitat de Farmàcia Pacients Externs (UFPE):** espai físic, organitzatiu de la UFPE i personal implicat en el procés farmacoterapèutic
- **Satisfacció amb el tractament amb medicaments biològics:** tractament MHDA (medicaments de dispensació ambulatoria)
- **Grau de coneixement respecte al tractament MHDA (medicaments biològics)**
- **Test de Morinsky – Green:** Mesura de l' adherència

Pacients a estudi: aquells que estiguin en tractament amb qualsevol dels medicaments biològics dispensats a la UFPE.

Criteris d'inclusió dels pacients en l'estudi són els següents:

- Pacients atesos a la UFPE des d' almenys 2 dispensacions
- Pacients que acceptin a realitzar l'enquesta

No podrà iniciar-se la recollida de dades en els pacients amb algun dels següents criteris **(criteris d'exclusió)**:

- Pacients que no compleixin almenys un criteri d'inclusió

Medicaments Biològics de dispensació ambulatoria (MHDA): són els descrits per l'Agència Espanyola del Medicament (AGEMED):

MHDA – Medicaments biològics a estudi				
Immunomoduladors selectius immunohibidors IL	Ustekinumab	Factors estimulants de colònies	Filgrastim	
Immunomoduladors selectius anti-TNF	Adalimumab		Pegfilgrastim	
	Etanercept		Lenograstim	
	Anakinra			
Altres immunomoduladors	Acetat de glatiràmero	Interferó alfa	Interferó alfa-2A	
	Darbepoetina alfa		Interferó alfa-2B	
Factors estimulants de l'eritropoiesi	Epoetina Alfa	Interferó beta	Interferó beta-1A	
	Epoetina Beta		Interferó beta-1B	
	Metoxi-polietilenglicol epoetina beta		Peginterferó	Peginterferó alfa - 2A
				Peginterferó alfa - 2B
		Hormona de creixement	Somatotropina	

Anàlisi de les dades

- Les puntuacions de cada qüestió (1 - 5) del qüestionari s'assumeixen com a intervals, de manera que permeti l'anàlisi paramètric dels resultats, expressats com el valor mitjà per a cada qüestió
- Les anàlisis estadístiques es realitzaran amb el paquet SPSS® 17.0. Per totes les anàlisis es prendrà un valor de alpha (α) igual a 0,05. És a dir, per considerar una diferència significativa, el valor p del estadístic de contrast ha de ser igual o menor que 0,05

Anàlisi de les dades

- **Càlcul de la grandària mostral:**

Per a un nivell de confiança del 95% (valor k de 1,96). L'error mostral establert és del 5%, i tenint en compte que en altres estudis en els quals s'analitzava la satisfacció dels pacients, aquesta era del voltant del 75%, i per a una població de 12.000 pacients amb dispensació de MHDA a Catalunya,

- El valor calculat es de 281 enquestes: establint un 15% de pèrdues, es necessitaran 331 pacients per a la realització de les enquestes

- **Anàlisi de consistència interna dels resultats (fiabilitat):**

L'estimació de la fiabilitat de les puntuacions dels qüestionaris, es farà en funció del **coeficient de alpha de Cronbach (α)**:

- nombre d'ítems (o longitud de la prova) i
- proporció de variància total de la prova a causa de la covariància entre les seves parts (ítems)

Anàlisi de les dades

- **Model de regressió univariant:**

Estudien la relació entre les variables sociodemogràfiques i les relacionades amb la farmacoteràpia que rep el pacient amb les apartats de l'enquesta.

- **Model de regressió multivariant:**

Explorar el conjunt de possibles variables explicatives per determinar les que són importants per explicar la variable dependent de satisfacció.

- Les variables categòriques s'han introduït en el model de regressió a través de variables fictícies que codifiquen en forma numèrica les diferents categories.

Dades demogràfiques (I)

DISTRIBUCIÓ D'ENQUESTES PER HOSPITAL		
<i>Hospital</i>	<i>N</i>	<i>Percentatge (% del total)</i>
A	85	28,0
B	41	13,5
C	38	12,5
D	36	11,8
E	26	8,6
F	24	7,9
G	22	7,2
H	12	3,9
I	11	3,6
J	9	3,0
Total	305	100,0

Dades demogràfiques (II)

DIAGNÒSTIC		
<i>Diagnòstic indicat</i>	<i>N</i>	<i>Percentatge (% del total)</i>
Esclerosi Múltiple	52	17,0
Artritis Reumatoide	47	15,4
Psoriasi	46	15,1
Deficiència Somatropina	43	14,1
Insuficiència Renal	36	11,8
Virus Hepatitis C	23	7,5
Neutropènia Quimioteràpia	12	3,9
Anèmia Quimioteràpia	10	3,3
Malaltia inflamatòria intestinal	10	3,3
Espondilitis Anquilosant	9	3,0
Altres diagnòstics	9	3,0
Sense diagnòstic indicat	7	2,3
Total	305	100,0

Dades demogràfiques (III)

GRUPS DE MEDICAMENTS IDENTIFICATS		
<i>Tipus de medicament</i>	<i>N</i>	<i>Percentatge (% del total)</i>
Immunomoduladors selectius anti-TNF	109	36,1
Factors estimulants d' eritropoesi	55	18,2
Somatropina	49	16,2
Interferons beta	45	14,9
Peginterferons alfa	23	7,6
Factors estimulants de colònies	8	2,6
Immunomoduladors selectius immunohibidors IL	7	2,3
Altres immunomoduladors (Glatiramer, acetat)	6	2,0
Total	302	100,0
Missing	3	
	305	

Dades demogràfiques (IV)

DISTRIBUCIÓ PER SEXE		
Sexe	N	Percentatge (% del total)
Home	158	51,8
Dona	146	47,9
Total	304	99,7
Missing	1	0,3
Total	305	100,0

DISTRIBUCIÓ PER NIVELL D' ESTUDIS		
Nivell d'estudis	N	Percentatge (% del total)
Sense estudis	17	5,6
Primària / EGB / ESO	116	38,0
Batxillerat / FP	103	33,8
Universitaris	68	22,3
Total	304	99,7
Missing	1	0,3
Total	305	100,0

Dades demogràfiques (V)

TEMPS TRACTAMENT / DISPENSACIÓ A LA UFPE							
	<i>Primera vegada (%)</i>	<i>< 1 anys (%)</i>	<i>1 – 3 anys (%)</i>	<i>3 – 5 anys (%)</i>	<i>> 5 anys (%)</i>	<i>Mitjana (IC 95%)</i>	<i>α</i>
Temps amb tractament	29,5	34,8	19,5	11,6	4,6	3,05 (2,92-3,18)	-
	<i>< 1 anys (%)</i>	<i>1 – 3 anys (%)</i>	<i>3 – 5 anys (%)</i>	<i>5 – 10 anys (%)</i>	<i>>10 anys (%)</i>	<i>Mitjana (IC 95%)</i>	<i>α</i>
Dispensació des del Servei de Farmàcia actual	6,3	27,1	37,3	13,9	15,5	2,27 (2,14-2,40)	-

Adherència

ADHERÈNCIA (TEST DE MORINSKY - GREEN)		
Adherència	N	Percentatge (% del total)
No	73	23,9
Sí	219	71,8
Total	292	95,7
Missing	13	4,3
Total	305	100,0

Resultats (I)

SATISFACCIÓ AMB L'UNITAT DE FARMÀCIA DE PACIENTS EXTERNS

	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	Mitjana (IC 95%)	α
Sala d'espera	8,6	14,6	14,9	39,1	22,8	3,52 (3,37-3,67)	0,71
Horari d'atenció	1,7	4,7	10,0	43,5	40,1	4,16 (4,05-4,27)	0,73
Temps a atendre-li	2,0	5,7	7,7	44,1	40,4	4,16 (4,04-4,27)	0,74
Resolució dubtes	-	4,1	10,2	32,5	53,2	4,35 (4,26-4,45)	0,69
Interès per efectivitat	4,5	12,0	23,7	29,9	29,9	3,66 (3,52-3,80)	0,67
Resolució de necessitats	1,7	8,2	16,8	34,2	39,0	3,99 (3,86-4,11)	0,66
Explicació acció / efectes secundaris	6,8	12,7	22,9	28,1	29,5	3,61 (3,47-3,76)	0,68
Satisfacció amb el Servei	-	0,7	3,4	36,7	59,3	4,56 (4,49-4,63)	0,71
Millora al Servei	6,1	9,8	36,3	31,5	16,3	3,42 (3,29-3,54)	0,80
Mitjana						4,01 (3,92-4,11)	0,74

Resultats (II)

SATISFACCIÓ AMB EL TRACTAMENT AMB MEDICAMENTS BIOLÒGICS (I)							
	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	Mitjana (IC 95%)	α
Interferència tasques / treball	6,0	8,1	22,8	34,4	28,8	3,72 (3,58-3,85)	0,74
Facilitat planificació de l' administració	0,7	1,7	7,1	36,0	54,5	4,42 (4,33-4,51)	0,46
Conveniència d' administració	0,7	1,0	8,1	35,5	54,7	4,42 (4,33-4,50)	0,49
Satisfacció amb tractament	0,3	1,0	10,1	34,5	54,1	4,40 (4,31-4,49)	0,51
Mitjana						4,25 (4,18-4,32)	0,62

Resultats (III)

SATISFACCIÓ AMB EL TRACTAMENT AMB MEDICAMENTS BIOLÒGICS (II)

	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	Mitjana (IC 95%)	α
Interferència del efectes adversos	8,2	10,6	17,7	26,3	37,2	3,74 (3,59-3,88)	0,92*
Molèsties ocasionats per els efectes secundaris	5,5	13,4	6,2	23,4	51,5	4,02 (3,87-4,16)	0,77*
Afectació de la satisfacció relacionat amb efectes secundaris	4,1	11,6	9,2	23,6	51,4	4,07 (3,93-4,21)	0,79*
Mitjana						4,05 (3,91-4,18)	0,88

Resultats (IV)

GRAU DE CONEIXEMENT RESPECTE AL TRACTAMENT FARMACOLÒGIC							
	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 (%)	Mitjana (IC 95%)	α
Objectiu tractament	0,3	2,7	4,8	36,1	56,1	4,45 (4,36-4,53)	0,67
Administració	-	0,3	4,4	22,2	73,0	4,68 (4,61-4,75)	0,69
Efectes secundaris	0,7	2,4	18,6	29,9	48,5	4,23 (4,13-4,33)	0,76
Compliment Terapèutic	-	0,3	2,7	17,7	79,3	4,76 (4,70-4,81)	0,73
Mitjana						4,53 (4,47-4,59)	0,77

Resultats* (model regressió univariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P
Edat	<18	4,25 (4 – 4,50)	0,07	4,26 (4,08 – 4,45)	0,49	4,31 (3,98 – 4,65)	0,02	4,67 (4,51 – 4,84)	0,05
	18 – 64	3,95 (3,84 – 4,06)		4,24 (4,15 – 4,32)		3,76 (3,61 – 3,92)		4,53 (4,46 – 4,61)	
	> 65	4,1 (3,87 – 4,33)		4,35 (4,18 – 4,52)		4,22 (3,91 – 4,53)		4,34 (4,25 – 4,55)	
Sexe	Dona	4 (3,87 – 4,14)	0,96	4,20 (4,11 – 4,30)	0,18	3,86 (3,67 – 4,05)	0,68	4,56 (4,48 – 4,64)	0,46
	Home	4 (3,88 – 4,14)		4,30 (4,11 – 4,30)		3,92 (3,74 – 4,09)		4,51 (4,42 – 4,59)	
Nivell d' estudis	Sense estudis	4,04 (3,65 – 4,43)	0,40	4,06 (3,78 – 4,34)	0,18	4,07 (3,54 – 4,61)	0,39	4,43 (4,17 – 4,68)	0,26
	Primària / EGB	4,09 (3,94 – 4,24)		4,32 (4,21 – 4,32)		3,98 (3,77 – 4,19)		4,47 (4,37 – 4,57)	
	Batxillerat / FP	3,98 (3,82 – 4,14)		4,27 (4,15 – 4,38)		3,88 (3,65 – 4,10)		4,56 (4,46 – 4,67)	
	Universitaris	3,88 (3,69 – 4,08)		4,17 (4,03 – 4,31)		3,71 (3,44 – 3,98)		4,61 (4,48 – 4,74)	

Resultats* (model regressió univariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P
Temps en tractament	Primera vegada	4,16 (3,87 – 4,53)	0,73	4,18 (3,91 – 4,45)	0,18	3,62 (3,12 – 4,11)	0,01	4,57 (4,33 – 4,81)	0,56
	< 1 any	3,95 (3,77 – 4,12)		4,21 (4,08 – 4,33)		3,49 (3,25 – 3,72)		4,51 (4,40 – 4,63)	
	1 – 3 anys	4,06 (3,91 – 4,22)		4,31 (4,20 – 4,42)		4,16 (3,95 – 4,37)		4,48 (4,39 – 4,58)	
	3 – 5 anys	3,94 (3,69 – 4,20)		4,09 (3,91 – 4,27)		4,06 (3,72 – 4,39)		4,59 (4,43 – 4,76)	
	> 5 anys	3,97 (3,74 – 4,21)		4,35 (4,18 – 4,52)		3,91 (3,59 – 4,23)		4,62 (4,47 – 4,78)	
Temps a Farmàcia	< 1 any	3,97 (3,80 – 4,14)	0,81	4,25 (4,13 – 4,37)	0,20	3,51 (3,28 – 3,74)	0,69	4,54 (4,43 – 4,66)	0,80
	1 – 3 anys	4,06 (3,88 – 4,21)		4,33 (4,22 – 4,45)		4,19 (3,98 – 4,41)		4,51 (4,40 – 4,61)	
	3 – 5 anys	3,97 (3,76 – 4,18)		4,13 (3,97 – 4,28)		3,87 (3,59 – 4,16)		4,48 (4,34 – 4,62)	
	5 – 10 anys	4,10 (3,83 – 4,37)		4,31 (4,11 – 4,51)		3,99 (3,62 – 4,36)		4,65 (4,48 – 4,83)	
	> 10 anys	3,86 (3,42 – 4,29)		4,07 (3,76 – 4,38)		4 (3,77 – 4,34)		4,52 (4,23 – 4,81)	

Resultats* (model regressió univariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P
Adherència	Si	4,04 (3,87 – 4,11)	0,32	4,27 (4,19 – 4,35)	0,26	3,87 (3,72 – 4,02)	0,69	4,53 (4,46 – 4,60)	0,80
	No	3,93 (3,93 – 4,14)		4,18 (4,04 – 4,32)		3,93 (3,67 – 4,20)		4,52 (4,39 – 4,64)	
Hospitals	A	3,42 (3,09-3,75)	0,001	4,76 (4,52-4,99)	0,000	4,74 (4,28-5,20)	0,003	4,29 (4,08-4,51)	0,05
	B	3,87 (3,43-4,32)		4,37 (4,06-4,69)		3,77 (3,12-4,42)		4,56 (4,27-4,86)	
	C	3,86 (3,69-4,02)		4,09 (3,97-4,21)		3,63 (3,4-3,86)		4,47 (4,36-4,58)	
	D	3,81 (3,50-4,13)		4,16 (3,92-4,40)		3,87 (3,40-4,34)		4,82 (4,60-5,04)	
	E	4,17 (3,92-4,43)		4,47 (4,29-4,65)		4,28 (3,93-4,63)		4,61 (4,44-4,79)	
	F	4,32 (3,80-4,83)		4,56 (4,19-4,92)		3,69 (2,98-4,41)		4,67 (4,32-5,01)	
	G	4,25 (3,99-4,51)		4,02 (3,83-4,20)		4,01 (3,65-4,38)		4,49 (4,32-4,67)	
	H	4,20 (3,96-4,44)		4,20 (4,03-4,28)		3,68 (3,34-4,02)		4,49 (4,33-4,66)	
	I	4,10 (3,80-4,40)		4,19 (3,97-4,40)		3,70 (3,28-4,12)		4,52 (4,32-4,72)	
	J	4,35 (3,88-4,82)		4,54 (4,21-4,88)		3,91 (3,26-4,56)		4,79 (4,48-5,11)	

Resultats* (model regressió univariante)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P	Mitjana (IC 95%)	P
Fàrmacs	Factor estimulats eritropoiesi	3,93 (3,72-4,15)	0,51	4,18 (4,3-4,34)	0,61	4,18 (3,91-4,45)	0,00	4,33 (4,18-4,47)	0,42
	Factor estimulants de colonies	3,86 (3,30-4,27)		4,44 (4,03-4,84)		3,16 (2,49-3,83)		4,56 (4,20-4,93)	
	Somatropina	4,21 (3,97-4,44)		4,26 (4,09-4,42)		4,33 (4,06-4,60)		4,62 (4,47-4,77)	
	Interferons β	3,97 (3,82-4,13)		4,08 (3,91-4,25)		3,47 (3,18-3,75)		4,51 (4,36-4,67)	
	Peginterferons α	4,16 (3,83-4,50)		4,16 (3,92-4,40)		2,20 (1,80-2,60)		4,78 (4,56-5,00)	
	Immunomoduladors selectius anti - TNF	3,98 (3,82-4,13)		4,36 (4,24-4,47)		4,14 (3,96-4,33)		4,53 (4,43-4,64)	
	Immunomoduladors selectius inhib IL	3,85 (3,20-4,51)		4,68 (4,24-5,11)		4,18 (3,46-4,90)		4,58 (4,16-5,00)	
	Altres immomoduladors	3,60 (2,95-4,26)		4,04 (3,57-4,51)		3,87 (3,10-4,64)		4,58 (4,16-5,00)	

Resultats (model regressió multivariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
R ²		0,089		0,059		0,071		0,062	
		Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>
Edat	<18	0,303	0,031	0,026	0,804	0,547	0,004	0,142	0,123
	18 – 64	---	---	---	---	---	---	---	---
	> 65	0,151	0,243	0,114	0,233	0,455	0,009	-0,135	0,112
Sexe	Dona	0,004	0,963	0,093	0,175	0,056	0,667	0,046	0,460
	Home	---	---	---	---	---	---	---	---
Nivell d' estudis	Sense estudis	-0,057	0,788	-0,264	0,085	0,093	0,749	-0,042	0,758
	Primària / EGB	---	---	---	---	---	---	---	---
	Batxillerat / FP	-0,112	0,310	-0,058	0,475	-0,104	0,503	0,095	0,193
	Universitaris	-0,208	0,096	-0,157	0,083	-0,275	0,114	0,143	0,086

Resultats (model regressió multivariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>
Temps en tractament	Primera vegada	0,093	0,645	-0,134	0,360	-0,539	0,049	0,089	0,502
	< 1 any	-0,120	0,313	-0,108	0,211	-0,673	0,000	0,031	0,691
	1 – 3 anys	---	---	---	---	---	---	---	---
	3 – 5 anys	-0,121	0,419	-0,220	0,042	-0,103	0,610	0,110	0,259
	> 5 anys	-0,090	0,526	0,036	0,727	-0,250	0,196	0,141	0,136
Temps a Farmàcia	< 1 any	0,085	0,475	-0,082	0,338	-0,687	0,000	0,036	0,641
	1 – 3 anys	---	---	---	---	---	---	---	---
	3 – 5 anys	-0,087	0,519	-0,204	0,037	-0,320	0,079	-0,025	0,775
	5 – 10 anys	0,043	0,789	-0,019	0,869	-0,208	0,340	0,147	0,164
	> 10 anys	-0,201	0,389	-0,259	0,124	-0,425	0,175	0,012	0,940

Resultats (model regressió multivariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>
Adherència	Si	---	---	---	---	---	---	---	---
	No	-0,107	0,322	-0,091	0,261	0,062	0,690	-0,019	0,797
Hospitals	A	-0,435	0,022	0,669	0,000	1,111	0,000	-0,172	0,171
	B	0,018	0,939	0,283	0,101	0,145	0,680	0,095	0,555
	C	---	---	---	---	---	---	---	---
	D	-0,040	0,827	0,066	0,625	0,241	0,366	0,351	0,005
	E	0,320	0,042	0,384	0,000	0,655	0,002	0,145	0,172
	F	0,462	0,095	0,463	0,018	0,066	0,862	0,199	0,277
	G	0,399	0,011	-0,076	0,500	0,386	0,080	0,025	0,811
	H	0,343	0,023	0,113	0,296	0,052	0,808	0,026	0,792
	I	0,241	0,173	0,097	0,439	0,074	0,763	0,052	0,658
	J	0,497	0,050	0,453	0,012	0,281	0,423	0,328	0,051

Resultats (model regressió multivariant)

		Satisfacció UFPE		Satisfacció tractament (I)		Satisfacció tractament (II)		Grau coneixement tractament	
		Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>	Coef β	<i>P</i>
Fàrmacs	Factor estimulat eritropoiesi	-0,046	0,732	-0,172	0,082	0,036	0,826	-0,208	0,019
	Factor estimulants de colonies	-0,120	0,689	0,082	0,702	-0,989	0,005	0,027	0,888
	Somatropina	0,226	0,110	-0,097	0,342	0,186	0,264	0,087	0,345
	Interferons β	-0,004	0,976	-0,272	0,009	-0,679	0,000	-0,024	0,799
	Peginterferons α	0,186	0,323	-0,196	0,146	-1,950	0,000	0,249	0,044
	Immunomoduladors selectius anti - TNF	---	---	---	---	---	---	---	---
	Immunomoduladors selectius interleuquina	-0,125	0,715	0,323	0,158	0,033	0,929	0,048	0,828
	Altres immomoduladors	-0,375	0,274	-0,314	0,201	-0,270	0,504	0,048	0,828

- **Dades descriptives:**
 - En total s'han realitzat 305 enquestes en 10 hospitals diferents, amb distribució no homogènia
 - De l'aplicació del Test de Morinsky – Green, el 71,8% (N = 219) dels pacients enquestats han resultat ser adherents a les recomanacions
 - En quant a la satisfacció dels pacients amb la UFPE, els medicaments biològics de MHDA (I) i (II), la puntuació mitjana ha sigut de 4,01, de 4,25 i 4,05 sobre 5.
 - En quant al grau de coneixement amb la medicació, la puntuació mitjana ha segut de 4,53 sobre 5.
 - El coeficient α de Cronbach obtingut es superior a 0,6.
- **Model de regressió univariant:**
 - Únicament per al subqüestionari de satisfacció amb la medicació (II) es correlacionava amb l'edat, temps de tractament i tipus de fàrmac.
 - Tots els subqüestionaris es correlacionen amb l'hospital.

- **Model de regressió multivariant:**

- El coeficient de determinació R^2 dels diferents subqüestionaris han resultat ser de 0,059 a 0,089, es a dir, un valor predictiu explicatiu molt baix del model.
- Hi ha un hospital amb un índex de satisfacció amb la UFPE per baix de la mitjana de la resta de hospitals, i dos hospitals amb un índex de satisfacció més alta.
- Per tipus de fàrmacs biològics, la satisfacció (I) amb els interferons β és inferior amb la mitjana i la satisfacció del tractament (II) el peginterferons alfa, interferons beta i factors estimulants de colònies presenten un índex de satisfacció molt més baix que la resta de fàrmacs. En quant al grau de coneixement els factors estimulants d'eritropoiesi tenen un índex més baix i els peginterferons més alt.

- **Limitacions:**

- Tipus d'estudi descriptiu.
- Enquesta no validada per aquest tipus de fàrmacs.
- Distribució no homogènia de centres ni tipus de tractament (versus diagnòstic).

- Quintana JM, González N, Bilbao A, Aizpuru F, Escobar A, Esteban C, San-Sebastián JA, de-la-Sierra E, Thompson A. Predictors of patient satisfaction with hospital health care. *BMC Health Serv Res.* 2006 Aug 16;6:102.
- Doménech JM, Navarro JB. *Regresión múltiple con predictores categóricos y cuantitativos.* Barcelona: Signo; 2007.
- Atkinson MJ, Kumar R, Cappelleri JC, Hass SL. Hierarchical construct validity of the treatment satisfaction questionnaire for medication (TSQM version II) among outpatient pharmacy consumers. *Value Health.* 2005 Nov-Dec; 8 Suppl 1:S9-S24.
- Perez-Peiró C, Marquez-Peiró JF. (2006) Evaluación de resultados humanísticos. En: Jiménez Torres NV. *Calidad Farmacoterapéutica.* 1ª edición. Valencia: Universitat de València.
- Ventura Cerdá JM, Sanfélix Gimeno G, Monte Boquet E, Fernández Villalba EM, Alós Almiñana M. HIV-infected patients' perceived satisfaction with an outpatient pharmaceutical care unit (OPCU). *Farm Hosp.* 2005 Mar;29(2):134-9.
- Márquez-Peiró JF, Pérez-Peiró C. Evaluation of patient satisfaction in outpatient pharmacy. *Farm Hosp.* 2008 Mar-Apr;32(2):71-6.
- Izquierdo-García E, Fernández-Ferreiro A, Campo-Angora M, Ferrari-Piquero JM, Herreros de Tejada A. Satisfaction perceived by outpatients and pharmacy auxiliaries in a Hospital Pharmacy Department, as a method of improving quality. *Rev Calid Asist.* 2011 May - June;26(3):161-167.